

Силабус

навчальної дисципліни

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

2025-2026 навчальний рік

Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Викладач	Професор ЗАВІДНА Людмила Дмитрівна Доцент КОСТЕНКО Ганна Петрівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/zavidna-lyudmyla-dmytrivna/ https://bdpu.org.ua/teachers/kostenko-ganna-petrivna/
Контактний тел.	+38 (050) 946-07-60; +38 (050) 998-77-11
Е-mail викладача:	zldair98@gmail.com ; ann_kostenko@yahoo.com
Графік консультацій	Консультація відбуваються за допомогою дистанційних технологій у вільний від занять час

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
6/180	30 / 6	30 / 6	120 / 168	Екзамен, курсова робота

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: фінанси підприємств, фінансові ресурси, доходи, витрати, прибуток, оборотні активи, основні засоби, кредитування, фінансовий стан, фінансове планування.

Метою курсу є формування системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів підприємництва, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємств в ринкових умовах в цілому і з урахуванням змін нормативно-законодавчої бази.

Предметом курсу є економічні відносини суб'єктів підприємницької діяльності, безпосередньо пов'язані із формуванням, розподілом та використанням фондів грошових коштів та грошових коштів у нефондовій формі.

Компетентності та програмні результати навчання: Загальні компетентності навчання: ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Спеціальні компетентності: СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК12. Здатність здійснювати поточне та перспективне фінансове планування (у т.ч. діяльності курортно-рекреаційних закладів, курортно-рекреаційних територій). СК13. Здатність здійснювати діагностику стану, результатів діяльності суб'єктів підприємництва (у т.ч. курортно-рекреаційних закладів).

Програмні результати навчання: ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської

справи та страхування. ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію. ПР25. Організовувати, планувати, оцінювати результати виконання інвестиційних проєктів, спрямованих на розв'язання проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування (у т.ч. стосовно розвитку курортно-рекреаційних територій).

Зміст курсу: Основи фінансів підприємств. Організація грошових розрахунків підприємств. Грошові надходження підприємств. Формування і розподіл прибутку. Оподаткування підприємств. Оборотні активи та їх організація на підприємствах. Кредитування підприємств. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів. Оцінювання фінансового стану підприємств. Фінансове планування на підприємствах. Фінансова санація й запобігання банкрутству підприємств. Фінансове забезпечення розвитку санаторно-курортних закладів.

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, бесіда); наочні (демонстрування); практичні (практичні роботи, вправи); методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестовий).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): викладачі та всі здобувачі освіти, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись положень університету (<https://bdpu.org.ua/normatyvna-baza-bdpu/>) та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність.

Навчальний курс враховує лекції, практичні заняття, самостійну й індивідуальну роботу, написання курсової роботи. Відвідування занять з курсу є особистим вибором здобувача освіти. Здобувачі освіти повинні виконати усі завдання, що передбачені програмою курсу, у встановлений термін. У разі відсутності здобувача освіти з поважної причини (наприклад, лікарняний), презентація виконаних завдань може здійснюватися під час самостійної підготовки та консультацій викладача, а також здобувач має право на перескладання поточних оцінок. Перескладання відбувається у формі усної співбесіди. Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену, що складається з розв'язання тестових завдань, та захисту курсової роботи. При отриманні здобувачем освіти незадовільної підсумкової оцінки, він має право на перескладання у встановлені терміни.

Під час роботи над завданнями курсу не припустимо порушення академічної доброчесності. Відповідно до положень академічної доброчесності БДПУ за її порушення здобувач освіти може бути притягнутий до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, курсова робота та ін.); повторне вивчення курсу (проходження компонента ОПП); відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення пільг з оплати навчання, наданих БДПУ.

В рамках політики використання штучного інтелекту (ШІ) в освітньому процесі БДПУ здобувачам дозволяється використовувати інструменти ШІ, проте виключно для пошуку та попереднього структурування інформації з законодавчих і нормативно-правових актів, навчально-методичної літератури, монографічних і періодичних видань у галузі економіки та фінансів. Усі отримані за допомогою ШІ матеріали підлягають обов'язковій критичній перевірці на достовірність і відповідність чинному законодавству. Використання ШІ має бути прозорим: у письмових роботах необхідно зазначати його внесок відповідно до стандарту GAIDeT із вказанням інструменту та делегованих завдань, при цьому повна відповідальність за зміст роботи та дотримання принципів академічної доброчесності покладається виключно на здобувача освіти.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (ПК, мультимедійний проєктор, PowerPoint, Word, Excel, Moodle, Zoom, репозитарій), наочність (презентації у форматі PowerPoint); користування фондами інституційного репозитарію та електронної бібліотеки БДПУ.

Система оцінювання та вимоги: формою підсумкового контролю успішності навчання є екзамен та захист курсової роботи.

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська 100-бальна шкала. Результати оцінювання навчальної дисципліни

переводяться у національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Підсумкова рейтингова оцінка з курсу не може перевищувати 100 балів та розподіляється наступним чином: заходи поточного контролю – не перевищують 50 балів, екзамен – не перевищує 50 балів.

Системою нарахування балів передбачена максимальна кількість балів: до 2 балів – за усні відповіді, розв'язання задач та виступ з доповіддю під час практичних занять. За виконання завдань за результатами самостійної роботи здобувачі отримують до 1 балу за вирішення задач, які виносяться на самостійну роботу, до 1 балу – за вирішення тестових завдань, в залежності від рівня складності та обсягу. За виконання індивідуальних завдань, у т.ч. за написання рефератів, здобувачі отримують до 1 балу. Оцінювання проводиться за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; 2) уміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні практичних завдань; 3) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки. Максимальний бал ставиться за умови відповідності виконаного завдання здобувачем або його усної відповіді всім трьом зазначеним критеріям.

За виконання курсової роботи передбачено таку систему нарахування балів: за пояснювальну записку – до 40 балів, за ілюстративну частину – до 15 балів, за захист роботи – до 45 балів, що у загальній сумі не перевищує 100 балів.

Оцінювання реалізовано з урахуванням дотримання академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів.

Кожен здобувач освіти має змогу отримати інформацію щодо його успішності в системі дистанційного навчання «Moodle».

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
ЗМ1	ЗМ2		ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5	ЗМ6	ЗМ7	ЗМ8		ЗМ9	ЗМ10	50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4	4		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

	Кількість балів					
	Лекція	Практ. робота	Лаб. робота	Сам. робота	Інд. робота	Разом
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Змістовий модуль 1.						
Тема 1.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 1		0-2		0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 2.						
Тема 2.		0-2		0-1	0-1	0-4
Тема 3.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 2		0-4		0-2	0-2	0-8
Змістовий модуль 3.						
Тема 4.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 3		0-2		0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 4.						
Тема 5.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 4		0-2		0-1	0-1	0-4

Змістовий модуль 5.						
Тема 6.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 5		0-2		0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 6.						
Тема 7.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 6		0-2		0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 7.						
Тема 8.		0-2		0-2	0-1	0-5
Разом за змістовим модулем 7		0-2		0-2	0-1	0-5
Змістовий модуль 8.						
Тема 9.		0-2		0-2	0-1	0-5
Тема 10.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 8		0-4		0-3	0-2	0-9
Змістовий модуль 9.						
Тема 11.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 9		0-2		0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 10.						
Тема 12.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 10		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовні модулі		0-24		0-14	0-12	0-50
Підсумковий тест (екзамен)						0-50
Всього						0-100

за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 40	до 15	до 45	100

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правова база

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1999. № 40. Ст. 365. Дата оновлення: 03.09.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14/ed20240903#Text>. (дата звернення: 21.08.2025).

2. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 09.01.2025 р. № 4196-IX. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2025. №28-29. Ст. 94. Дата оновлення: 09.01.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20/ed20250109#Text>. (дата звернення: 21.08.2025).

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Дата оновлення: 06.03.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/ed20250306#Text>. (дата звернення: 21.08.2025).

4. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 2 «Консолідована фінансова звітність». Дата оновлення: 17.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text>. (дата звернення: 21.08.2025).

5. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433. Дата оновлення: 02.02.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>. (дата звернення: 21.08.2025).

6. Цивільний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2003. №40-44. Ст. 356. Дата оновлення: 28.08.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/ed20250828#Text>. (дата звернення: 28.08.2025).

7. Податковий кодекс України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112. Дата оновлення: 28.08.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/ed20200813#Text>. (дата звернення: 28.08.2025).

Основні

1. Димченко О. В., Рудаченко О. О., Прасол В. М., Панова О. Д. Європейські стандарти бізнес-планування : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 143 с.
2. Іващенко А. І., Бабяк Н. Д. Фінанси підприємств: сучасні концепції та практика. Київ : КНЕУ, 2023. 380 с.
3. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О. Й., Чубка О. М. Фінанси підприємств : підручник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2024. 340 с.
4. Марусяк Н. Л. Фінанси підприємств : навч. посіб.: 2-ге вид., перероб. і доп. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 176 с.
5. Поддєрьогін А. М., Білик М. Д., Буряк П. Ю. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2021. 496 с.
6. Ситник Н. С., Смолінська С. Д., Ясіновська І. Ф. Фінанси підприємств : навч. посіб. ; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.
7. Фінанси підприємств : підручник / В. В. Сокурєнко, Д. В. Швець, С. М. Бортник, С. О. Ткаченко ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка. 2-ге вид., допов. та перероб. Харків : ХНУВС, 2022. 292 с.
8. Фінанси підприємства : підручник / за ред. Т. О. Ставерської, А. В. Непрана. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2024. 906 с.
9. Юрчишена Л. В. Фінанси підприємств : навч. посіб. Вінниця : Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2023. 252 с.

Додаткові

1. Corporate Finance / J. Berk, P. DeMarzo. 5th ed. New York: Pearson, 2020. 1152 p.
2. Financial Management: Theory and Practice / E. Brigham, J. Houston. 16th ed. Boston: Cengage Learning, 2021. 896 p.
3. Fundamentals of Corporate Finance / S. Ross, R. Westerfield, B. Jordan. 13th ed. New York: McGraw-Hill, 2021. 848 p.
4. Glazova Y., Kostenko G. Analysis of accounting organization in small businesses in Poland and Ukraine: Legal, technological, and economic aspects. *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*. 2025. Vol. 49, № 1. P. 163-180 DOI: <https://doi.org/10.5604/01.3001.0055.0288>. (Scopus).
5. Glazova Y., Kostenko G. Application of time series to forecast financial indicators of JSCUKRPOSHTA. *Opolskie roczniki ekonomiczne*. Opole :Uniwersytet Opolski. 2023. T.20. P. 147-157.
6. Principles of Corporate Finance / R. Brealey, S. Myers, F. Allen. 13th ed. New York: McGraw-Hill Education, 2020. 992 p.
7. Valuation: Measuring and Managing the Value of Companies / T. Koller, M. Goedhart, D. Wessels. 7th ed. Hoboken: Wiley, 2020. 864 p.
8. Антикризове фінансове управління підприємствами / М. О. Кизим, І. О. Бланк. Харків : ФОП Лібуркіна, 2020. 368 с.
9. Гуменюк В. В. Державне регулювання курортно-рекреаційної сфери : монографія Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 372 с.
10. Євчук Л. А. Основи бізнесу та бізнес-планування : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2023. 264 с.
11. Завідна Л. Д. Оцінка фінансового потенціалу підприємства готельного господарства. *Економічний простір*: Збірник наукових праць. № 154. Дніпро: ПДАБА, 2020. С. 109–114. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-20>.
12. Завідна Л. Д. Фінансова стійкість як передумова економічного розвитку підприємства. *International Scientific Conference Information potential of socio-economic development of the state and regions: Conference Proceedings*, April 20. 2020. Gromadka, Poland: GOKiB. Pp. 151–155. URL: <https://zenodo.org/records/3776379> (Accessed 21 August 2025).

13. Завідна Л. Д., Дергач А. В., Сорока Л. М. Механізм посткризової трансформації бізнес-моделей: від динамічних можливостей до сталого масштабування. *Актуальні проблеми сталого розвитку*. 2025. Т. 2. № 8. С. 306-314. DOI: [https://doi.org/10.60022/2\(8\)-39S](https://doi.org/10.60022/2(8)-39S).
14. Костенко Г., Глазова Я. Застосування інструментарію прогнозування фінансових показників розвитку діяльності підприємств логістичної сфери. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2023. № 1(69). С. 94-100. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-69-94-100>.
15. Костенко Г. П., Отрох Є. О. Аналіз практики антикризового управління підприємством курортно-рекреаційної індустрії в умовах воєнного часу. *Ефективна економіка*. 2025. № 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.11.123%20>.
16. Краус Н. М., Краус К. М., Марченко О. В. Актуальні проблеми фінансів та економіки : навч. посіб. Київ : Аграр Медіа Груп, 2023. 286 с.
17. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Денчук П. Н. Фінансовий облік : підручник; 4-те вид., доп. та перероб. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 490 с.
18. Міжнародні стандарти фінансової звітності : навч. посіб. / укл. М. М. Танасієва, Т. М. Ковальчук. Чернівці :Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 224 с.
19. Розвиток підприємництва в умовах децентралізації економічних відносин в Україні : монографія / Т. Ф. Сидорченко, Г. П. Костенко, Н. П. Кіркова та ін.; за заг. ред. проф. П. В. Захарченко. Львів : Магнолія, 2024. 476 с. / 81-117.
20. Фінансова стійкість підприємств: управління та оцінювання / Є. О. Діденко, В. М. Бойко. Київ : Центр навчальної літератури, 2022. 256 с.
21. Фінансовий облік і звітність : навч. посіб. / укладачі : Мельник С. І., Горбан І. М., Марушко Н. С. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.
22. Фінансовий потенціал підприємств в умовах кризових трансформацій / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. Львів : ЛНУ, 2021. 320 с.
23. Хлевицька Т. Б. Фінансове планування та бюджетування : навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2021. 130 с.
24. Чайковська О. В., Костенко Г. П. Фінансове забезпечення розвитку санаторно-курортних закладів: монографія. Донецьк : ДонНУЕТ, 2013. 260 с.

Інформаційні ресурси

Бібліотека Верховної Ради України	http://www.rada.gov.ua
Науково-технічна бібліотека ім. Г.І.Денисенка НТУ «КПІ»	https://www.library.kpi.ua/
Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua
Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого	https://nlu.org.ua/
Одеська національна наукова бібліотека	https://odnb.odessa.ua/
Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Короленка	http://korolenko.kharkov.com
Державна служба статистики України. Статистичні дані та аналітичні матеріали.	https://stat.gov.ua/
Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал	https://dtkr.ua/
Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в підприємницькій сфері	https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1
Все про бухгалтерський облік. Газета	https://gazeta.vobu.ua/
Податки & облік. Інформаційно-аналітична газета	https://i.factor.ua/ukr/
Аудиторська Палата України	http://www.apu.com.ua
Аудитор України	https://journals.ua/prof/auditor_ukraini/
Нормативно-правове забезпечення аудиторської діяльності	https://mof.gov.ua/uk/normativno-pravove-zabezpechennja-auditorskoi-dijalnosti
Бізнес Інформ	https://www.business-inform.net/main/
Економіка та держава	https://www.nayka.com.ua/
Економіка. Фінанси. Право	http://www.efp.in.ua/uk/releases
Ефективна економіка	https://www.nayka.com.ua/
Інвестиції: практика та досвід	https://www.nayka.com.ua/
Фінанси України	http://finukr.org.ua/
Фінансовий контроль. Всеукраїнський науково-практичний журнал	https://fincontrolnew.com.ua/